

GRAĐANSKI

Vidljivi rezultati

Piše: Daliborka Uljarević

Treba raditi na promjeni vladajućeg diskursa, baviti se pojedinačnim problemima a ne velikim, često neizrecivim pričama koje su možda važne sa mitološkog ili nekog drugog stanovišta, ali koje suštinski ne utiču na kvalitet našeg života, već postaju najveća prepreka demokratskom preobražaju Crne Gore.

Vidljivi rezultati i politička volja da se oni postignu su sve što od nas traži Evropska komisija da bismo dobili datum pregovora. Vrlo konkretne kategorije, čak i u oblastima koje postaju maglovite usljed napora da se odgodi ili nikad ne desi rješenje problema. Pogledajmo to kroz dva primjera iz sada već popularnih tema: borba protiv korupcije i saradnja sa civilnim sektorom.

I

Više od godinu dana Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore (UCG) predmet je brojnih afera koji ovu visoku akademsku instituciju spuštaju na neopustivo nizak nivo. U osnovi, sve se vrti oko dekana **Ranka Mujovića**, njegove samovolje u upravljanju ovim fakultetom i pratećim djelima, od kojih su neka bila i predmet krivičnih tužbi.

Ovdje se ne radi o *ad hoc* skandalu, već o sistemskom kršenju prava zaposlenih i studenata, što utiče na (ne)kvalitet nastavnog procesa, od strane čovjeka kojemu se to, žargonski rečeno, "može". Zato nije važan Mujović, već činjenice da on ne trpi sankcije za sve što radi i "što mu se može", da se organi UCG i njegovi čelnici ne mijesaju u svoj posao, i da kada i bivaju primorani da preduzmu akciju radije mijenjaju propise kako bi pobjegli od preuzimanja odgovornosti za uvođenje reda.

Dodatno, dijelom posljednjih akata koje je UCG donio, a koji su prošli nezapaženo, obesmišljava se i koncept demokratizacije UCG. Izbor rektora se svodi na odluku Senata, odnosno na tridesetak ljudi, dok je ranije proces bio otvoren za sve univerzitetske nastavnike sa akademskim zvanjem i predstavnike neakademskog osoblja i studenata u vijećima pojedinačnih fakulteta. Na to je do sada reagovao samo dr **Filip Kovačević**, antipod svemu onome što je jedan Mujović, i slučajno ili ne čovjek za kojeg bez obzira na impresivne i za ovdašnje prilike rijetke obrazovne reference sve manje ima prostora na UCG.

Stoga će se vidljivi rezultati borbe protiv korupcije na UCG mjeriti, između ostalog, i daljim sudbinama Mujovića i Kovačevića, otporom akademske elite koja nepristojno ćuti na uvođenje najgorih partijskih praksi odlučivanja na UCG i danku koji se plaća lošim koalicionim sporazumima, ali i odgovoru nadležnih organa na nezakonitosti u radu UCG. Pod uslovom da je državni univerzitet bitan ovoj Vladi i da ona svjesno ne radi na njegovom urušavanju kako bi se indirektno pomogli privatni univerziteti.

II

Javni fondovi su važan oblik finansiranja NVO širom svijeta. U Crnoj Gori su oni značajnog obima, ali nekontrolisani i podložni brojnim malverzacijama koje su nas dovele u situaciju da Vlada sada već navodi kao argument svoje posvećenosti razvoju civilnog društva činjenicu da je od 2006. samo kroz raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću ovaj sektor pomognut sa 12 500 000 EUR. Velika cifra, a nevidljivi rezultati. Treba, naravno, podsjetiti da i tu postoji svjesna manipulacija i da oni koji se ovim pitanjem ozbiljno bave znaju da to uključuje i više od zakonom propisanih 25% koje su otišle institucijama, lokalnim samoupravama, čak i privrednim preduzećima, kao i da je više od zakonom propisanih 20% opredijeljeno za sportske organizacije koje nijesu registrovane po zakonu o NVO i čija je upotreba ovih sredstava

zakonski problematična. Tako dolazimo i do gotovo upola manje cifre od oko 5, 600 000 EUR. No, ova cifra nije beznačajna ako se sredstva ulažu transparentno i u skladu sa procedurama. **Dragan Drobnjak**, predsjednik ove Komisije u više mandata, je ovakvom pozicijom sebi obezbijedio prijatelje koji ćute ili aktivno pomažu onima koji ne bi smjeli da ćute na neregularnosti u radu ove Komisije.

Vjerujući da snaga argumenata ima smisla u suprostavljanju argumentu snage partijskih lordova, realno bi bilo očekivati od nove Vlade, da u prvih sto dana promijeni predsjednika, ali i druge članove Komisije iz reda Vlade, i shodno tome upodobi Uredbu, a sljedeći konkurs učini primjerom kako se može raditi u skladu sa postojećim zakonskim okvirom, koji daje solidnu osnovu, a koji se do sada nije cjelovito primjenjivao.

To će biti jedan od vidljivih rezultata spremnosti ove Vlade da sarađuje sa civilnim sektorom uvažavajući principe autonomije i razvoja sektora, a podržavajući kvalitetne projekte koji doprinose društvenoj promjeni.

*

Ovo znači da treba raditi na promjeni vladajućeg diskursa, baviti se pojedinačnim problemima a ne velikim, često neizrecivim pričama koje su možda važne sa mitološkog ili nekog drugog stanovišta ali koje suštinski ne utiču na kvalitet našeg života, već postaju najveća prepreka demokratskom preobražaju Crne Gore. U tome svako nosi svoju odgovornost. Oni koji otvoreno, javno i hrabro pričaju o društvenim devijacijama pokušavajući da identifikacijom problema utiču na njegovo rješavanje, kao i oni koji podilaze destruktivnim pojedincima na vlasti zarad nekog prolaznog interesa.

Nijesmo više u situaciji, i pored optimizma kojim zamaglujemo nedostatke realnosti, da plaćamo luksuz onih koji svojim lošim odlukama i privatizacijom institucija ograničavaju naše životne mogućnosti. Dobro je što nas je Evropa podsjetila na to, ali bi još bolje bilo ako bi evropski impuls doživjeli kao svoj i počeli da proizvodimo vidljive rezultate zbog sebe, a ne zbog bilo koga drugog.

Autorka je izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO).